

Decreet houdende oprichting van een Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie bij het Vlaams Parlement

Tekstbijwerking tot en met 6 mei 2020

I Algemene bepaling en oprichting

Art. 1 Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2 Er bestaat bij het Vlaams Parlement een Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie, hierna Vredesinstituut genoemd, als een onafhankelijke instelling die actief is op het vlak van vredesvraagstukken in de breedst mogelijke betekenis van het woord. Dat impliceert onder meer activiteiten op het vlak van polemologie, sociale defensie, wapenbeheersing, internationale wapenhandel en vredeseconomie, vormen van vreedzame conflictbenadering en internationale samenleving.

Het Vredesinstituut bestaat uit een Raad van Bestuur, een Wetenschappelijke Raad en een Wetenschappelijk Secretariaat.

II Opdrachten

Afdeling I Documentaire opdracht

Art. 3 Het Vredesinstituut verzamelt en inventariseert relevante informatiebronnen en stelt ze ter beschikking van het brede publiek.

Afdeling II Onderzoeksopdracht

Art. 4 Het Vredesinstituut doet aan vredesonderzoek, zowel fundamenteel wetenschappelijk onderzoek als onderzoek dat inspeelt op de actualiteit. Dit onderzoek moet bijdragen tot het bevorderen van vreedzame en rechtvaardige oplossingen van conflicten en geschillen en tot het vestigen van de voorwaarden voor een duurzame vrede. Het Vredesinstituut bestudeert verscheidene met vrede gerelateerde onderwerpen binnen de context van internationale betrekkingen. Het gaat bij zijn onderzoek multidisciplinair te werk en gaat relaties aan met soortgelijke instellingen of organisaties en universiteiten, zowel op nationaal als op internationaal vlak.

Het Vredesinstituut verricht ook voorbereidend onderzoek dat een basis moet vormen voor een Vlaamse vredeseconomie.

Afdeling III Voorlichtingsopdracht

Art. 5 De resultaten van het uitgevoerde onderzoek van het Vredesinstituut worden door de directeur en een communicatieverantwoordelijke aan het Vlaams Parlement en aan het brede publiek bekendgemaakt.

Het Vredesinstituut stimuleert tevens de uitwisseling van ideeën en visies tussen politici en beleidsmakers die te maken krijgen met onderwerpen die tot zijn taken behoren. Daartoe worden op regelmatige basis conferenties en seminars georganiseerd.

Afdeling IV Adviesopdracht

Art. 6 Het Vredesinstituut formuleert op eigen initiatief of op verzoek van het Vlaams Parlement adviezen over vredesvraagstukken, bedoeld in artikel 2. De verzoeken vanwege het Vlaams Parlement worden geformuleerd op de door het Reglement van het Vlaams Parlement bepaalde wijze.

Het Vredesinstituut brengt advies uit aan het Vlaams Parlement over het jaarlijkse verslag van de Vlaamse Regering aan het Vlaams Parlement zoals bedoeld in het decreet van 15 juni 2012 betreffende de in-, uit-, doorvoer en overbrenging van defensiegerelateerde producten, ander voor militair gebruik dienstig materiaal, ordehandhavingmateriaal, civiele vuurwapens, onderdelen en munitie.

Het Vredesinstituut verstrekt de adviezen binnen een termijn van dertig dagen, nadat het de adviesaanvraag, bedoeld in het eerste lid of het jaarlijkse verslag, bedoeld in het tweede lid ontvangen heeft.

De adviezen van het Vredesinstituut worden collegiaal uitgebracht volgens de procedure van de consensus. Als er geen consensus kan worden bereikt, wordt er gestemd en wordt de stemmenverhouding in het advies vermeld. Er kan een minderheidsnota aan het advies worden toegevoegd.

De adviezen van het Vredesinstituut zijn openbaar.

III Organisatie en werking

Afdeling I Raad van Bestuur

Art. 7 § 1 Het Vredesinstituut wordt bestuurd door een Raad van Bestuur die bestaat uit negentien stemgerechtigde leden, onder wie een voorzitter en een ondervoorzitter die uit de leden van de Raad worden verkozen.

§ 2 Het lidmaatschap van de Raad van Bestuur is onverenigbaar met dat van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, de Senaat, het Vlaams Parlement, het Europees Parlement, het Brussels Hoofdstedelijk Parlement, het Parlement van de Franse Gemeenschap, het Waals Parlement, het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap, de federale Regering, de Vlaamse Regering, de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, de Franse Gemeenschapsregering, de Waalse Gewestregering, de Duitstalige

Gemeenschapsregering of de rechterlijke macht en van de ambtsdragers bij het Grondwettelijk Hof, de Raad Van State en het Rekenhof.

§ 3 Het Vlaams Parlement benoemt de leden van de Raad van Bestuur als volgt:

- 1° zes leden voorgedragen door de fracties in het Vlaams Parlement vanwege hun competentie en hun belangstelling voor vredesvraagstukken. Zij nemen in eigen naam zitting in de Raad;
- 2° drie leden op voordracht van de Vlaamse Interuniversitaire Raad;
- 3° drie leden op voordracht van een vrijwillig samenwerkingsverband van Nederlandstalige vredesorganisaties;

4° vier leden op voordracht van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen.

De Raad van Bestuur, zoals samengesteld op basis van het vorige lid, coöpteert drie leden, en deelt hun namen mee aan het Vlaams Parlement.

De directeur van het Vredesinstituut woont de vergadering van de Raad van Bestuur met raadgevende stem bij en is verslaggever.

§ 4 Ten hoogste twee derde van de leden van de Raad van Bestuur mag van hetzelfde geslacht zijn.

De fracties, bedoeld in §3, eerste lid, 1°, dragen maximaal vier leden van hetzelfde geslacht voor. De kandidaten die door de fracties voorgedragen worden, mogen in totaal ten hoogste voor twee derde tot hetzelfde geslacht behoren. Indien meer dan twee derde van de kandidaten die door de fracties worden voorgedragen van hetzelfde geslacht is, moet de fractie die volgens het stelsel-D'Hondt recht heeft op de laatste kandidaat, een kandidaat voordragen van het ondervetegenwoordigde geslacht. Indien die kandidaat reeds behoort tot het ondervetegenwoordigde geslacht of indien nog steeds meer dan twee derde van de kandidaten van hetzelfde geslacht is, moet de fractie die volgens het stelsel-D'Hondt de voorlaatste kandidaat mag voordragen, een kandidaat voordragen van het ondervetegenwoordigde geslacht.

De voordrachten, bedoeld in §3, eerste lid, 2° tot en met 4°, moeten telkens leden van beide geslachten bevatten.

§ 5 De leden van de Raad van Bestuur worden voor de duur van vijf jaar benoemd of gecoöpteerd. Het mandaat van de leden van de Raad van Bestuur, bedoeld in §3, tweede lid, verstrijkt op dezelfde dag als dat van de andere leden van de Raad van Bestuur.

Bij de voortijdige beëindiging van een mandaat voltooit de opvolger het mandaat.

De benoeming of coöptatie van een opvolger verloopt volgens de procedure, bedoeld in §3, eerste en tweede lid, met dien verstande dat de voordracht van een opvolger waarvan de benoeming een schending zou inhouden van het beginsel van de evenwichtige vertegenwoordiging, bedoeld in §4, eerste lid, onontvankelijk is.

§ 6 De Raad van Bestuur wordt bijgestaan door het Wetenschappelijk Secretariaat dat multidisciplinair is samengesteld en onder leiding staat van een directeur.

Afdeling II Wetenschappelijke Raad

Art. 8 § 1 De Wetenschappelijke Raad is een adviesorgaan verbonden aan de Raad van Bestuur. Hij is samengesteld uit de voorzitter van de Raad van Bestuur, de directeur van het Vredesinstituut, evenals acht binnen- en buitenlandse specialisten afkomstig uit academische middens en niet gouvernementele organisaties. De Raad van Bestuur benoemt de leden van de Wetenschappelijke Raad voor vijf jaar. De leden van de Wetenschappelijke Raad kunnen eenmalig herbenoemd worden. Ingeval het mandaat van een lid voortijdig eindigt wordt door de Raad van Bestuur, voor de resterende duur van het mandaat, een nieuw bestuurslid aangewezen.

§ 2 De Wetenschappelijke Raad evalueert de kwaliteit van de onderzoeksopdracht van het Vredesinstituut zoals bedoeld in artikel 4. Dit evaluatieverslag wordt bij het jaarlijks rapport aan het Vlaams Parlement toegevoegd.

§ 3 De Wetenschappelijke Raad heeft tot taak de Raad van Bestuur en/of de directeur advies over belangrijke trends in de problematiek van vrede en veiligheid te verstrekken. Ook kan hij, gezien de deskundigheid, geraadpleegd worden voor het lopende onderzoek.

§ 4 Op basis van artikel 11 formuleert de Wetenschappelijke Raad aanbevelingen over de ingediende externe projectvoorstellen.

Afdeling III Directeur en Wetenschappelijk Secretariaat

Art. 9 § 1 De directeur is belast met het goed beheer van de instelling en regelt de samenwerking tussen de Raad van Bestuur, de Wetenschappelijke Raad en het Wetenschappelijk Secretariaat, voorzover dat niet in het huishoudelijk reglement bepaald is.

§ 2 Het Vlaams Parlement benoemt de directeur na een openbare oproep tot kandidaatstelling en op basis van een vergelijkende selectie, voor een termijn van zes jaar. Het Vlaams Parlement of een door het parlement aangewezen parlementair orgaan stelt de selectievoorwaarden en de selectieprocedure vast op voorstel van de raad van bestuur. De selectie wordt uitgevoerd door of in opdracht van het Vlaams Parlement.

Een persoon kan maximaal gedurende twee termijnen, al dan niet aaneensluitend, het ambt van directeur bekleden.

§ 3 De directeur moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- 1° Belg of onderdaan van een lid-Staat van de Europese Economische Ruimte zijn;
- 2° van onberispelijk gedrag zijn;
- 3° de burgerlijke en politieke rechten genieten;
- 4° houder zijn van een diploma dat toegang verleent tot een ambt van klasse III bij de diensten van het Vlaams Parlement;
- 5° ten minste vijf jaar nuttige beroepservaring hebben.

§ 4 Bij de eerste benoeming doorloopt de directeur een proefperiode van 1 jaar, te rekenen vanaf de dag waarop de betrokkene het ambt effectief opneemt.

Uiterlijk vijfenveertig dagen voor het verstrijken van de proefperiode evalueert het Vlaams Parlement of een door het parlement aangewezen parlementair orgaan de directeur, na hierover tijdig het advies van de raad van bestuur ingewonnen te hebben. Bij ontstentenis van een evaluatie op dat ogenblik wordt de evaluatie geacht gunstig te zijn.

§ 5 Uiterlijk negentig dagen voor het verstrijken van het mandaat evalueert het Vlaams Parlement de directeur, na hierover tijdig het advies van de raad van bestuur ingewonnen te hebben.

Indien de directeur gunstig geëvalueerd wordt, wordt zijn mandaat van rechtswege eenmaal verlengd met een nieuwe termijn van zes jaar.

Bij ontstentenis van een evaluatie negentig dagen voor het verstrijken van het mandaat, wordt de evaluatie geacht gunstig te zijn.

§ 6 Het Vlaams Parlement of een door het parlement aangewezen parlementair orgaan stelt de procedure voor de evaluaties, vermeld in paragraaf 4 en 5, vast.

Art. 9bis Alvorens in dienst te treden legt de directeur in handen van de voorzitter van het Vlaams Parlement de volgende eed af: “Ik zweer getrouwheid aan de Koning, gehoorzaamheid aan de Grondwet en aan de wetten van het Belgische volk”.

Art. 9ter § 1 De directeur ontvangt het salaris, het vakantiegeld, de eindejaarspremie en de sociale voordelen van een statutair personeelslid van klasse IV van het Vlaams Parlement.

De directeur heeft voor elke volledige maand diensttijd recht op aanvullende voordelen inzake rustpensioen die overeenstemmen met het verschil tussen enerzijds 1/720e van het referentiesalaris, en anderzijds het rustpensioen ten laste van de werknemers waarop hij aanspraak kan maken voor de uitoefening van deze functie. Het referentiesalaris is het gemiddelde jaarsalaris van de laatste 5 jaar van het uitgeoefende mandaat van directeur, of, indien het mandaat minder dan 5 jaar uitgeoefend werd, het gemiddelde jaarsalaris berekend over het volledige mandaat.

In geval van ziekte of invaliditeit heeft de directeur recht op aanvullende voordelen die overeenstemmen met het verschil tussen enerzijds zijn salaris en anderzijds de uitkering die hij ontvangt.

§ 2 Het ambt van directeur is onverenigbaar met een bij verkiezing verleend openbaar mandaat. Met een bij verkiezing verleend openbaar mandaat wordt gelijkgesteld: het ambt van buiten de gemeenteraad benoemde burgemeester, een mandaat van bestuurder in een instelling van openbaar nut, het ambt van regeringscommissaris, het ambt van gouverneur, adjunct-gouverneur of vice-gouverneur, het ambt van federaal minister, gemeenschapsof gewestminister, het ambt van staatssecretaris of gewestelijk staatssecretaris of een politiek mandaat bij de Europese Unie.

Bovendien mag de directeur geen openbaar ambt of enige andere functie vervullen, en geen enkele activiteit verrichten, waardoor de waardigheid van het ambt of de goede, onafhankelijke en onpartijdige uitoefening van het ambt in het gedrang kan komen.

Art. 9quater Het mandaat van de directeur eindigt van rechtswege:

- 1° door kennisgeving van een ongunstige evaluatie van de proefperiode aan de directeur;
- 2° na een ongunstige evaluatie van het mandaat, bij het verstrijken van het mandaat;
- 3° wanneer hij definitief arbeidsongeschikt wordt verklaard.

Het Vlaams Parlement beëindigt het mandaat van de directeur:

- 1° op zijn verzoek;
- 2° wanneer hij een mandaat, zoals bedoeld in artikel 9ter, § 2, eerste lid, aanvaardt;
- 3° wanneer hij een openbaar ambt of enige andere functie vervult, of een activiteit verricht, zoals bedoeld in artikel 9ter, § 2, tweede lid. De beslissing tot beëindiging wordt in dit geval genomen op voorstel van de raad van bestuur;
- 4° wanneer hij niet langer voldoet aan de voorwaarden, bedoeld in artikel 9, § 3, 1° en 3°.

Het Vlaams Parlement kan, uitsluitend na advies van de raad van bestuur, het mandaat van de directeur beëindigen:

- 1° mits akkoord van de betrokkene;

2° op het moment dat hij de wettelijke pensioenleeftijd van een personeelslid van het Vlaams Parlement bereikt;

3° om ernstige redenen;

4° De kennisgeving van de ongunstige evaluatie, vermeld in het eerste lid, 1°, gebeurt met een ter post aangetekende brief en heeft uitwerking op de derde werkdag na de datum van verzending. Onder werkdag wordt elke dag van de week verstaan, behalve zaterdag, zondag en wettelijke en decretale feestdagen. De directeur behoudt tot het einde van de proefperiode, vermeld in artikel 9 §4, eerste lid, de vergoedingen en voordelen vermeld in artikel 9ter, §1, eerste lid.

Art. 9quinquies Bij het openvallen van het ambt van directeur wordt de selectieprocedure met het oog op de benoeming van een nieuwe directeur zo spoedig mogelijk opgestart.

Wanneer het mandaat van de directeur verstrijkt, en er is nog geen opvolger benoemd, of de opvolger heeft zijn ambt nog niet effectief opgenomen, blijft de directeur zijn ambt uitoefenen tot de opvolger zijn ambt effectief opneemt, in voorkomend geval in afwijking van artikel 9, § 2, tweede lid.

In de gevallen bedoeld in artikel 9quater, of in geval van overlijden van de directeur, kan het Vlaams Parlement één van de personeelsleden van het Vredesinstituut dat beantwoordt aan de voorwaarden, bepaald in artikel 9, § 3, 1°, 2°, 3° en 4°, tot directeur ad interim aanwijzen. Die regeling geldt ook ingeval de directeur wegens ziekte gedurende ten minste twee opeenvolgende maanden afwezig is, of wanneer vaststaat dat hij wegens ziekte gedurende ten minste twee opeenvolgende maanden afwezig zal zijn. De aanwijzing van een directeur ad interim gebeurt op voordracht van de raad van bestuur, na vergelijking van de titels en de verdiensten van de kandidaten.

De directeur ad interim geniet voor de duur van zijn aanstelling een toelage die gelijk is aan het verschil tussen het salaris van de directeur en zijn salaris als personeelslid van het Vredesinstituut.

Die tijdelijke toelage komt niet in aanmerking voor de berekening van het vakantiegeld en de eindejaarstoelage.

Art. 10 De personeelsleden van het Wetenschappelijk Secretariaat vervullen hun opdracht onder leiding van de directeur. De personeelsformatie en het statuut van het personeel van het Vredesinstituut worden door het Vlaams Parlement vastgesteld op voorstel van de Raad van Bestuur.

Afdeling IV Bijzondere bepalingen inzake de werking

Art. 11 Om zijn opdrachten uit te oefenen heeft het Vredesinstituut het recht om officiële documenten en rapporten op te vragen met betrekking tot zijn opdrachten. Het Vredesinstituut kan een beroep doen op ad hoc commissies van experts en projecten uitbesteden.

Art. 11bis Het Vredesinstituut is verantwoordelijk voor de zorg en organiseert het beheer van het archief van het Vredesinstituut.

De archiefzorg en de uitvoering van het archiefbeheer, alsook de toegang tot de archiefdocumenten verlopen volgens de standaarden en praktijken die het Vlaams Parlement hanteert voor zijn archief. De archiefselectielijsten worden op voorstel van het Vredesinstituut goedgekeurd door het Vlaams Parlement of een door het Vlaams Parlement aangewezen orgaan.

Art. 11ter Voor de geschillen en de handelingen waarvan het voorwerp tot de bevoegdheid behoort van het Vredesinstituut wordt de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest in en buiten rechte vertegenwoordigd door het Vredesinstituut, overeenkomstig zijn huishoudelijk reglement.

Art. 11quater Het Vredesinstituut en het Vlaams Parlement kunnen onderling samenwerken. Die samenwerking mag geen afbreuk doen aan de autonome werking van het Vredesinstituut. De inhoud van de samenwerking wordt vastgelegd in een door beide partijen ondertekend protocol.

Art. 12 De directeur brengt ten minste éénmaal per jaar vóór 1 oktober schriftelijk verslag uit bij het Vlaams Parlement over de werkzaamheden van het Vredesinstituut. Dat verslag bevat de aanbevelingen die het Vredesinstituut nuttig acht. Het verslag van het Vredesinstituut wordt door het Vlaams Parlement openbaar gemaakt.

Art. 13 Het Vredesinstituut kan, al dan niet op eigen verzoek, te allen tijde door het Vlaams Parlement worden gehoord.

IV Slotbepalingen

Art. 14 Het Vlaams Parlement keurt jaarlijks, op voorstel van de raad van bestuur, de begroting en de rekeningen van het Instituut goed.

Art. 14bis Het Vredesinstituut is onderworpen aan een interne audit waarvan de modaliteiten vastgelegd worden door het Vlaams Parlement.

Art. 15 De Raad van Bestuur stelt een huishoudelijk reglement op voor zijn werking en voor de werking van het Wetenschappelijk Secretariaat en de Wetenschappelijke Raad en voor de onderlinge samenwerking. Dat reglement wordt aan het Vlaams Parlement ter goedkeuring voorgelegd.

Het goedgekeurde reglement wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Art. 15bis Het Vlaams Parlement bepaalt de vestigingsplaats van het Vredesinstituut.

Art. 16 Vijf jaar na de eerste volledige samenstelling van de Raad van Bestuur, wordt de werking van het Vredesinstituut door het Vlaams Parlement geëvalueerd.

Art. 16bis De directeur die in dienst is op de dag van de inwerkingtreding van het decreet van 6 mei 2020 tot wijziging van enkele bepalingen in verband met de selectie en de evaluatie van de kinderrechtencommissaris, de Vlaamse ombudsman en de directeur van het Vlaams Vredesinstituut en tot instelling bij de Vlaamse ombudsdienst van een coronagebonden bemiddelingsopdracht inzake woninghuurovereenkomsten, behoudt het salaris van een statutair personeelslid van rang A2 van het Vlaams Parlement tot hij uit dienst treedt.

Art. 17 Dit decreet treedt in werking op 1 september 2004.